

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор

З науково-методичної та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

" 02 " _____ 2016 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**4. ІІІ СПЕЦКУРС «ОСНОВИ ДІАГНОСТИЧНОГО СУПРОВОДУ
РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ»**

напряом підготовки 6.010102 "Початкова освіта"

Педагогічний інститут

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02136554 Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма №	0333
 (підпис)	 (прізвище, ініціали)
«	» 20/16 р.

Київ – 2015 рік

УДК
ББК

Основи діагностичного супроводу розвитку пізнавальних інтересів молодших школярів: роб. навч. прог. [для студентів напряму підготовки 6.010102 "Початкова освіта"] / уклад. І.М. Новик. – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2015.

Розробник:

НОВИК Ірина Михайлівна, викладач кафедри педагогіки та психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки

Протокол від 02 вересня 2015 року № 2

Завідувач кафедри педагогіки та психології

Іванюк Г.І.

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

Машовець М.А.

© КУ імені Бориса Грінченка, 2015 рік

© Педагогічний інститут, 2015 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2	Галузь знань <i>0101 Педагогічна освіта</i>	За вибором студента	
	Напрямок підготовки <i>6.010102 Початкова освіта</i>		
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): вчитель початкової школи	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4	
Загальна кількість годин – 72 год.		Семестр	
	8		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>«бакалавр»</i>	14 год.	
		Семінарські	
		14 год.	
		Самостійна робота	
		40 год.	
		Модульний контроль	
4 год.			
		Вид контролю: ПМК	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу «Основи діагностичного супроводу розвитку пізнавальних інтересів молодших школярів» – удосконалення підготовки майбутнього вчителя початкової школи до професійно-діагностичної діяльності, який досконало володіє теоретичними знаннями про педагогічну діагностику, творчими методами та прийомами навчання, виховання й дослідження, що виступають єдиною системою педагогічних дій та операцій; формуванні діагностичних умінь у студентів на підставі інтеграції знань про специфіку діагностичної діяльності вчителя, отриманих при вивченні психолого-педагогічних дисциплін і цілісного уявлення про зміст і структуру діагностичного супроводу.

Завдання дисципліни:

1) сформувати базу теоретичних знань про сутність і зміст діагностичного супроводу розвитку пізнавальних інтересів молодших школярів;

2) розкрити основні функції та методи діагностичного супроводу учнів;

3) сформувати практичні навички, що необхідні для діагностування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- предмет і основні завдання педагогічної діагностики, діагностичного супроводу розвитку пізнавальних інтересів молодших школярів;

- сутність і основні функції діагностичного супроводу розвитку пізнавальних інтересів молодших школярів;

- методи діагностичного супроводу розвитку пізнавальних інтересів молодших школярів;

- організаційно-педагогічні вимоги до проведення діагностичного дослідження.

вміти:

- формулювати мету та завдання діагностування в усній та письмовій формі;

- планувати дослідження;

- спостерігати педагогічні факти, явища, процеси;

- вивчати шкільну документацію, «продукти» діяльності учнів;

- проводити усні і письмові опитування;

- підбирати діагностичні методики, адекватні поставленим завданням;

- складати програми і методики діагностичного дослідження розвитку пізнавальних інтересів молодших школярів;

- фіксувати та інтерпретувати отриману інформацію;

- враховувати індивідуально-психологічні особливості учнів молодшого шкільного віку під час діагностичного супроводу;

- доводити отриману інформацію до всіх зацікавлених осіб, забезпечуючи дотримання норм етики.

3. Програма навчальної дисципліни
МОДУЛЬ I. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДІАГНОСТИЧНОГО СУПРОВОДУ
РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Тема 1. Діагностичний супровід розвитку пізнавальних інтересів учнів як складова педагогічної діагностики

Сутнісні характеристики і особливості педагогічної діагностики. Передісторія розвитку педагогічної діагностики в рамках педагогіки і суміжних з нею наук. Історичний розвиток педагогічної діагностики. Проблема діагностування пізнавальних інтересів дітей старшого дошкільного та молодшого шкільного віку у педагогічній теорії та практиці (Є. Баранова, Н. Бібік, Л. Виготський, О. Дусавицький, Л. Лохвицька, О. Савченко, Г. Щукіна та ін.). Характеристика експериментальних досліджень щодо діагностування пізнавальних інтересів 6 –7 річних учнів.

Тема 2. Організація діагностичного дослідження

Структура діагностичного дослідження. Рівні педагогічної діагностики. Етапи діагностичної діяльності. Особливості розроблення програми діагностичного дослідження пізнавальних інтересів молодших школярів. Інтерпретація отриманих результатів. Поняття про метод і методику педагогічного дослідження. Діагностичні методи збору та інтерпретації отриманих даних; вивчення пізнавальних інтересів молодших школярів; корекції розвитку пізнавальних інтересів учнів; прогнозування подальшого розвитку пізнавальних інтересів учнів.

Тема 3. Психолого-педагогічний супровід розвитку молодших школярів

Поняття психолого-педагогічного супроводу. Концептуальні, змістові, організаційні, функціонально-рольові ідеї психолого-педагогічного супроводу. Діагностичні уміння педагога.

Тема 4. Організаційно-педагогічні вимоги до здійснення діагностичного супроводу розвитку пізнавальних інтересів молодших школярів

Організаційно-педагогічні вимоги до проведення діагностичних процедур. Технічне забезпечення діагностичного супроводу розвитку пізнавальних інтересів молодших школярів. Вимоги до проведення діагностування шестирічних учнів. Деонтологія – розділ етики, що розглядає питання нормативної поведінки, професійного обов'язку. Етичний аспект діагностичного супроводу розвитку пізнавальних інтересів молодших школярів.

МОДУЛЬ II. ТЕХНОЛОГІЇ ЗДІЙСНЕННЯ ДІАГНОСТИЧНОГО СУПРОВОДУ
РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Тема 5. Особливості розвитку пізнавальних інтересів молодших школярів

Пізнавальний інтерес та його значення у розвитку дитини. Сутність і структура пізнавальних інтересів. Компоненти пізнавального інтересу. Індивідуально-психологічні особливості розвитку дітей молодшого шкільного віку. Способи формування пізнавального інтересу. Характеристика проявів пізнавальних інтересів учнів на різних рівнях їх сформованості.

Тема 6. Діагностування сформованості пізнавальних інтересів старших дошкільників у структурі загальних здібностей до навчання

Мета, засоби, функції діагностичного супроводу розвитку пізнавальних інтересів молодших школярів. Принципи організації діагностування пізнавальних інтересів учнів. Критерії індивідуальних особливостей формування пізнавальних інтересів учнів молодшого шкільного віку у структурі загальних здібностей до навчання. Підходи до вивчення навчальної мотивації.

Тема 7. Характеристика діагностичних методик розвитку пізнавальних інтересів молодших школярів

Розвиток пізнавальних процесів: методика «Знайди квадрат»; методика «Пишемо кружечками» (С. Коробко, О. Коробко); методика «Упізнай фігуру»; тест «10 слів» (О. Лурія) або тест «Запам'ятовування 10 слів» (С. Рубінштейн); «Коректурна проба» (С. Коробко, О. Коробко); визначення словникового запасу (І. Архіпова); *Статус школяра:* рисункові тести «Моя школа», «Мій клас»; методика «Навчальна мотивація» (М. Гінзбург); методика «Бесіда про школу» (Т. Нежнова); пізнавальна потреба (В. Юркевич). *Спрямованість інтересів:* методика «Вибір сюжетно-тематичних картинок» (М. Пророк). *Тип пізнавального інтересу:* методика «Мимовільне запам'ятовування» (О. Дусавицький); методика «Вибір діяльності» (Е. Баранова). *Рівень розвитку інтересу до змісту навчання:* методика «Перелік улюблених занять» (М. Матюхіна); діагностика навчальної мотивації (Т. Дубовицька). *Особливості пізнавальної потреби:* методика «Чарівний будинок», «Казка» (М. Ганошенко, В. Юркевич). Побудова діагностичних опитувальників, тестів, анкет. Побудова діагностичних методик. Оформлення карти розвитку пізнавальних інтересів 6 – 7 річних учнів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	Усього	у тому числі					МКР
л		с	пр	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДІАГНОСТИЧНОГО СУПРОВОДУ РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ							
Тема 1. Діагностичний супровід розвитку пізнавальних інтересів учнів як складова педагогічної діагностики	9	2	2			5	
Тема 2. Організація діагностичного дослідження	9	2	2			5	
Тема 3. Психолого-педагогічний супровід розвитку молодших школярів	9	2	2			5	
Тема 4. Організаційно-педагогічні вимоги до здійснення діагностичного супроводу розвитку пізнавальних інтересів молодших школярів	9	2	2			5	
Модульний контроль	2						2
Разом за змістовим модулем 1	38	8	8			20	2
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІ. ТЕХНОЛОГІЇ ЗДІЙСНЕННЯ ДІАГНОСТИЧНОГО СУПРОВОДУ РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ							
Тема 5. Особливості розвитку пізнавальних інтересів молодших школярів	9	2	2			5	
Тема 6. Діагностування сформованості пізнавальних інтересів старших дошкільників у структурі загальних здібностей до навчання	9	2	2			5	
Тема 7. Характеристика діагностичних методик розвитку пізнавальних інтересів молодших школярів	14	2	2			10	
Модульний контроль	2						2
Разом за змістовим модулем 2	34	6	6			20	2
Усього годин	72	14	14			40	4

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Педагогічна діагностика в навчально-виховному процесі початкової школи	2
2	Діагностична компетентність учителів початкової школи	2
3	Особливості діагностичного супроводу розвитку пізнавальних інтересів молодших школярів	2
4	Педагогічні вимоги до проведення діагностичного супроводу розвитку пізнавальних інтересів молодших школярів	2
5	Діагностування розвитку пізнавальних процесів у молодших школярів	2
6	Методи діагностичного супроводу розвитку пізнавальних інтересів молодших школярів	2
7	Комплексна система діагностування пізнавальних інтересів учнів у структурі загальних здібностей до навчання (за Є. Барановою)	2

6. Самостійна робота

Проходження web-квесту «Вчитель-діагност» за ел. адресою: <http://diagnost-pi.jimdo.com/>

Критерії оцінювання самостійної роботи

Зміст	Критерії	Обґрунтування критеріїв	Бали
	<i>Розуміння завдання</i>	- робота демонструє точне розуміння завдання	5
		- включені матеріали, що мають безпосереднє відношення до теми, так і матеріали, що не мають відношення до неї	3
		- включені матеріали, що не мають безпосереднього відношення до теми, зібрана інформація не аналізується і не оцінюється.	1
	<i>Повнота розкриття теми</i>	- повно	5
		- частково	3
		- не розкрита	1
	<i>Виклад аспектів теми</i>	- викладені повно	5
		- частково	3
		- не викладені	1
<i>Логіка викладу інформації</i>	- логічне викладення матеріалу	5	
	- порушення логіки	3	
	- відсутність логіки	1	
Самостійність виконання завдань	<i>Авторська оригінальність</i>	- унікальна робота. Міститься велика кількість оригінальних, винахідливих прикладів	5
		- у роботі присутні авторські знахідки	3
		- стандартна робота, не містить авторської індивідуальності	1
	<i>Ступінь самостійності роботи</i>	- повна самостійність при виконанні роботи	5
		- часткова самостійність роботи	3
		- несамоствійна робота	1
Оформлення роботи	<i>Грамматика, відповідний словник, відсутність помилок правопису і друкарських</i>	- грамотна робота з точки зору граматики, стилістики, орфографії	5
		- присутні не грубі помилки з точки зору граматики, стилістики, орфографії	3
		- грубі помилки з точки зору граматики, стилістики, орфографії	1

	<i>помилки</i>		
Захист роботи	<i>Обсяг і глибина знань з теми</i>	- доповідачі демонструють ерудицію, відображають міжпредметні зв'язки	5
		- доповідачі грамотно викладають матеріал, але не показують достатньо глибоких знань	3
		- доповідачі не орієнтуються в матеріалі, який представляють	1
	<i>Культура мови, манера триматися перед аудиторією</i>	- доповідачі впевнено тримаються перед аудиторією, грамотно володіють мовою, дотримуються регламенту, утримують увагу аудиторії	5
		- доповідачі допускають не грубі мовні помилки при виступі, відхиляються від дотримання регламенту, частково утримують увагу аудиторії	3
		- доповідачі губляться перед аудиторією, виявляють бідність мови, порушують регламент, не можуть утримати увагу аудиторії	1
	<i>Відповіді на питання</i>	- доповідачі переконливо і повно відповідають на запитання, дружелюбно тримаються, прагнуть використовувати відповіді для успішного розкриття теми.	5
		- доповідач не на всі запитання можуть знайти переконливі відповіді	3
		- доповідачі не можуть відповісти на питання або при відповідях поводить себе агресивно, некоректно	1
	Всього:		

7. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція), семінари, пояснення, розповідь, бесіда, дискусія.
- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація за допомогою мультимедійної дошки.
- *Практичні*: вправи, моделювання ситуацій, вирішення проблемних завдань.

2) **За логікою передачі і сприймання навчальної інформації**: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) **За ступенем самостійності мислення**: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) **За ступенем керування навчальною діяльністю**: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) **Методи стимулювання інтересу до навчання**: навчальні дискусії; пізнавальні ігри; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

8. Методи контролю

Тестовий контроль, модульні контрольні роботи, самооцінка і самоаналіз.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Макс. балів	Сума
Форми роботи	Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2			7	100
	Лекції	T1	T2	T3	T4	T5	T6		
	1	1	1	1	1	1	1		
Семінарські заняття	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	77	
Самостійна робота	50							50	
МКР	25				25			50	
ВСЬОГО – 184 б. РК – 1,84								184	

Шкала оцінювання

Оцінка	Значення оцінки	Оцінка за шкалою університету
A	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками	90 – 100 балів
B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок	82 – 89 балів
C	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок	75 – 81 балів
D	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	69 – 74 балів
E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	60 – 68 балів
FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	35 – 59 балів
F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	1– 34 балів

10. Методичне забезпечення

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ мультимедійні презентації;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів.

11. Рекомендована література

Базова

1. Баранова Э. А. Диагностика познавательного интереса у младших школьников и дошкольников / Э. А. Баранова. – СПб.: Речь, 2005. – 128 с.
2. Бібік Н. М. Формування пізнавальних інтересів молодших школярів : монографія / Н.М.Бібік ; Ін-т педагогіки АПН України. - К., 1998. - 199 с.

3. Мартиненко С. М. Вивчення особистості молодшого школяра засобами педагогічної діагностики : навч.-метод. посіб. / С. М. Мартиненко, М. Д. Осколова. – К.: Київ. ун-т ім.Б.Грінченка, 2013. – 144 с.

4. Мартиненко С. М. Діагностична діяльність майбутнього вчителя початкових класів: теорія і практика: [монографія] / С. М. Мартиненко. — К. : КМПУ ім. Б.Д.Грінченка, 2008. – 434с.

5. Мартиненко С. М. Основи діагностичної діяльності вчителя початкової школи: навчально-методичний посібник / С. М. Мартиненко. – К.: Сім кольорів, 2010. – 262с.

6. Никишина И. В. Диагностическая и методическая работа в образовательных учреждениях / И. В. Никишина. – Волгоград: Учитель, 2007. – 141с.

Допоміжна

1.Дорофеева О. И. Формирование диагностической компетентности педагогов : методическое пособие / О. И. Дорофеева; [под ред. И.Ю.Дробининой]. – Вологда: Издательский центр ВИРО, 2006. – 80 с. – Режим доступа: <http://www.booksite.ru/fulltext/dorof/drob.pdf>

2.Ингенкамп К. Педагогическая диагностика / Ингенкамп Карлхайнц [пер. с нем. Н.М.Рассказова]. – М. : Педагогика, 1991. – 240 с. (Зарубежная школа и педагогика)

3.Кочетов А. И. Педагогическая диагностика в школе / [А. И. Кочетов, Я. Л. Коломинский, И.И. Прокопьев]; под ред. А. И. Кочетова . – Минск: Народная асвета, 1987 . – 223 [2] с. – Режим доступа: <http://lib4all.ru/base/B2590/B2590 Content.php#>

4.Новик И.М. Диагностирование познавательных интересов учеников 6-7 лет как составляющая профессиональной подготовки будущих учителей начальной школы / И.М.Новик// Вектор науки ТГУ. Серия: Педагогика, психология. – 2013. – № 3. – С. 200 – 202. – Режим доступа: http://elibrary.kubg.edu.ua/2641/1/I_Novik_VNTGU_SPP_3%284%29_2013.pdf

5. Интернет-сайт «Діагностичний супровід розвитку пізнавальних інтересів молодших школярів». – Режим доступа: <http://diagnost-pi.at.ua/>

Web-квест «Вчитель-діагност». – Режим доступа: <http://diagnost-pi.jimdo.com/>

Навчально-методична карта дисципліни «Основи діагностичного супроводу розвитку пізнавальних інтересів молодших школярів»

Разом: 120 год., лекції – 16 год., семінарські заняття – 16 год., самостійна робота – 50 год., модульний контроль – 8 год., залік

Модуль I		Змістовий модуль II					
Теоретичні засади діагностичного супроводу розвитку пізнавальних інтересів молодших школярів		Технології здійснення діагностичного супроводу розвитку пізнавальних інтересів молодших школярів					
Кількість балів за модуль		86 балів					
Лекції		7					
Теми лекцій	1	2	3	4	5	6	7
Теми семінарських занять	11 балів	11 балів	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал
Діагностичний супровід розвитку пізнавальних інтересів учнів як складова педагогічної діагностики	1 бал	Організація діагностичного дослідження	Психолого-педагогічний супровід розвитку молодших школярів	Організаційно-педагогічні вимоги до здійснення діагностичного супроводу розвитку пізнавальних інтересів молодших школярів	Особливості розвитку пізнавальних інтересів молодших школярів	Діагностування сформованості пізнавальних інтересів старших дошкільників у структурі загальних здібностей до навчання	Характеристика діагностичних методик розвитку пізнавальних інтересів молодших школярів
Педагогічна діагностика в навчально-виховному процесі початкової школи	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів
Діагностична компетентність учителів початкової школи	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів
Особливості діагностичного супроводу розвитку пізнавальних інтересів молодших школярів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів
Педагогічні вимоги до проведення діагностичного супроводу розвитку пізнавальних інтересів молодших школярів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів
Методи діагностичного супроводу розвитку пізнавальних інтересів молодших школярів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів
Комплексна система діагностування пізнавальних інтересів учнів у структурі загальних здібностей до навчання (за Є. Барановою)	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів	11 балів
Самостійна робота	50 балів						
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 25 балів						
Підсумковий контроль	Модульна контрольна робота 2 25 балів						
Залік							

$$K = 184: 100 = 1,84$$